[illegible]

classmate

Date
Page

- भक्तियोग -

[illegible]

ब्रह्म सत्य जगन्मिथ्या। ज्ञानयोग - जे जे इंद्रियगोचर आहे ते सर्व मिथ्या।
भक्तियोग - जे जे अनुभवाला येते ते सर्व ईश्वराचेच रूप आहे.
एकत्वेन पृथक्त्वेन बहुधा विश्वतोमुखम्। आणि परमार्थमार्गावर वाटचालीला
सुरुवात करताना सर्वत्र परमेश्वर दिसायला हवा. जळी, स्थळी, काष्ठी, पाषाणी.
परमात्मा सच्चिदानंदस्वरूप आहे हे जरी खरे असले तरी सगुणाच्या
आधाराशिवाय तो दिसणे शक्यच नाही. त्यामुळे संत सांगतात, निर्गुणाकडून
सगुणात रहावे. डोळा हे बाह्य स्वरूप आहे परंतु पाहण्याची दृष्टी हे आतील
स्वरूप आहे. नुसती दृष्टी असूनही भागणार नाही किंवा नुसता बाह्य डोळा
असूनही चालणार नाही. सगुण / निर्गुणाचा संबंध असाच आहे.
आजारातून नव्हेच भवरोगातून बाहेर पडण्यासाठी तीन गोष्टी पाळाव्या लागतात
कुपथ्य - कुसंगति, अनाचार, मिथ्या भाषण, दुराचरण, द्वेष, मत्सर
पथ्य - सत्संगति, सद्विचार, सद्ग्रंथवाचन
औषध - अखंड नामस्मरण
भवसागर - ज्याची निर्मिती होते (भू-भव) मृत्युसागर (ज्याला नाश आहे.)
हा उथळ आहे त्यामुळे जीव घाबरून जातो. गटांगळ्या खातो.
प्रमाणं भवाब्धेरिदं मामकानाम् । नितान्त करालधाम् धृत्वा येन तस्मात् ।
मरेपर्यंत मन आपल्या - पाच इंद्रिये | मनोविकार | बुद्धि (विचार) बदलले की नश्वर
शब्दादिभिः पञ्चभिरेव पञ्च । पञ्चत्वमापुः स्वगुणेन बद्धाः ।
कुरंगमातंगपतंगमीन । भृंगा नरः पञ्चभिरञ्चितः किम् ॥७८॥
हरिण - संगीतप्रिय (शब्द) | मातंग (हत्ती) स्पर्श | पतंग - ज्योतीचे तेज (रूप)
मीन - पाणी (रस) भृंग - वासाने वेडा (गंध) ⟶ दयनीय अवस्था।
विषयासक्तीच्या मोहपाशातून जो सुटला तोच मुक्ती मिळवण्यास समर्थ होतो
मोक्षस्य कांक्षा यदि वै तवास्ति त्यजातिदूराद्विषयान्विषं यथा ॥ ८४॥
भक्तीचे दोन प्रकार — १. शरणात्मक (गौणी भक्ती) २. मननात्मक (पराभक्ती)
३. विशुद्ध भक्ती (चित्तशुद्धी) ↓ ज्ञानयुक्त (अभ्यासपर) ↓
श्लोक ३३ - सर्वकर्मफलत्याग - पतिव्रतेप्रमाणे प्रत्येक कर्म भक्तीसाठी
मस्तक आणि हृदय ही येथे स्फूर्तिदायी संतोषाच्या एकाच मनोहारी
स्थान आणणे हे मानवाच्या आध्यात्मिक उन्नतीसाठी आवश्यक आहे. खरं
तर तेच रहस्य आहे. सुसंवाद आणि समविकास हीच परिपूर्णता आहे.
भक्ताने आपली विवेकबुद्धी पाषाणमूर्तीतून आरपार नेऊन त्या नित्य
स्फुरण पावणाऱ्या सत्यतत्त्वाशी संपर्क साधायचा आहे.
मृण्मयाकडून चिन्मयाकडे जायचे आहे.

© www.madhaveeraghuveer.com